

Minister Finansów

Warszawa, 19 marca 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 8545
Znak sprawy: DD3.054.14.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8545 Pani Poseł Lidii Czechak, w sprawie podwyższenia wysokości drugiego progu podatkowego, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Obowiązek płacenia podatków wynika z art. 84 Konstytucji RP¹. Stanowi, on że:

 | Każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie.

Z przepisu tego wynika powszechność obowiązku podatkowego, który dotyczy również podatku dochodowego od osób fizycznych (podatek PIT).

Podatek PIT obejmuje m.in. przychody ze stosunku pracy, w tym dochody nauczycieli z umowy o pracę. Zasady dotyczące tego podatku reguluje ustawa PIT², która określa m.in.: stawki podatkowe (12% i 32%), kwotę wolną od podatku (30 tys. zł) oraz próg dochodowy (120 tys. zł), po przekroczeniu którego stosowana jest wyższa stawka podatku.

W trakcie roku pracodawca (płatnik) pobiera zaliczki na podatek PIT od wynagrodzenia pracownika. Zaliczki za miesiące wynoszą: 12% uzyskanego w danym miesiącu dochodu – jeśli dochód ten liczony od początku roku nie przekroczył 120 tys. zł oraz 32% – od dochodów powyżej 120 tys. zł rocznie.

¹ Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, ze zm.).

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163), dalej „ustawa PIT”.

Oznacza to, że wysokość zaliczek na podatek PIT zależy wyłącznie od uzyskanego dochodu, a nie od rodzaju wykonywanej pracy. Zatem w takiej samej sytuacji, jak nauczyciele, znajdują się przedstawiciele innych profesji, jeśli ich roczny dochód przekroczył 120 tys. zł. Co istotne, stawką 32% objęta jest jedynie nadwyżka przekraczająca kwotę 120 tys. zł. Oznacza to, że dochody do tej kwoty podlegają opodatkowaniu stawką 12%.

Warto podkreślić, że efektywne (rzeczywiste) obciążenie podatkiem PIT, obliczane według skali podatkowej, jest dużo niższe od stawek podatku występujących w skali. W rozliczeniu rocznym za 2023 r. efektywne obciążenie w pierwszym przedziale skali wyniosło 4,54% (zamiast 12%), a w drugim 15,97% (zamiast 32%).

W kwietniu 2024 r. rząd przedstawił audyt finansów publicznych³, który wskazał konieczność ich naprawy ze względu na wysoki deficyt, rosnący dług i koszty jego obsługi, omijanie stabilizującej reguły wydatkowej oraz pogorszenie jakości finansowania samorządów. Te wyzwania znalazły odzwierciedlenie w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024–2027, który zakłada m.in. utrzymanie obecnych przepisów podatkowych, aby nie pogłębiać deficytu.

Ze względu na deficyt instytucji rządowych i samorządowych sięgający w 2023 r. 5,1% PKB, tj. przekraczający 3% PKB, w 2024 r. Polska została objęta unijną procedurą nadmiernego deficytu, co zobowiązuje nas do jego stopniowego zmniejszania. Rząd przedstawił plan redukcji deficytu i długu sektora finansów publicznych do 2028 r. do poziomu poniżej 3% PKB, chcąc jednocześnie utrzymać wzrost gospodarczy i inwestycje publiczne.

Odnosząc się natomiast do kwestii podwyższenia kwoty wolnej, informuję, że Rząd Donalda Tuska działa w sposób przejrzysty. Jeszcze przed utworzeniem, ugrupowania tworzące „Koalicję 15 października” przedstawiły opinii publicznej umowę koalicyjną⁴. Wśród priorytetowych zobowiązań w umowie znalazły się, między innymi, kwestie bezpieczeństwa i przywrócenia praworządności oraz zmniejszenie obciążeń podatkowych, aby wspierać aktywność zawodową i rodziny.

Chociaż w umowie koalicyjnej nie zapisano podwyższenia kwoty wolnej od podatku z 30 tys. zł do 60 tys. zł, to nie zrezygnowano z planu spełnienia, złożonej podczas kampanii wyborczej, obietnicy. Jej realizacja zależy od stanu finansów państwa oraz od sytuacji geopolitycznej. Koszt wprowadzenia tej zmiany dla roku 2026 wyniosłby 55,9 mld zł, co znacząco wpłynęłoby na uszczuplenie dochodów budżetu państwa.

Podsumowując, uprzejmie informuję, że rozwiązania podatkowe muszą być wprowadzane w sposób odpowiedzialny. Zmiany skutkujące zmniejszeniem wpływów podatkowych, w tym z podatku PIT, będą możliwe, gdy pozwolą na to ekonomiczne, jak i geopolityczne uwarunkowania.

³ „Stan polskich finansów publicznych 2016-2023. Biała Księga”.

⁴ Umowa dostępna jest pod adresem: <https://www.gov.pl/web/premier/koalicja-15padziernika-program>.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu